

lanwerke bo tudi z drugimi avstrijskimi podjetji, ki so podpirala zadnji puč.

Mussolinijevi ukrepi z vojsko in ministri. Ob priliki zadnjega puča hitlerjevcev v Avstriji je poslal Mussolini na avstrijsko mejo 50.000 mož. Italijanski diktator je po razgovoru z avstrijskim podkanclerjem Starhembergom umaknil na meji zbrane čete kot znak, da smatra sedanji položaj nove avstrijske vlade za dovolj trden in bo vlada kos popolnemu umirjenju puntarjev. — Mussolini je odredil, da morajo vsi ministri in podtajniki na letošnje orožne vaje, ki bodo koncem avgusta ter v začetku septembra in sicer v činu, ki ga imajo v vojski. Cilj te odredbe je: ohranitev dobre zveze med člani vlade in vodstvom vojske.

Z javnega odra in izza kulis Hitlerjeve Nemčije. Hitlerizem vlada Nemčijo poldrugo leto in v tej dobi je zatrl 1575 dnevnih časopisov in od 348 političnih tednikov je ostalo 217. Nemški dnevniki so izhajali leta 1932 v skupni dnevni nakladi ene milijarde izvodov. Danes znaša skupna naklada 300 milijonov in je nazadovala za 700 milijonov izvodov. Od leta 1932 zaposlenih 19.200 urednikov je pod Hitlerjem ob kruh 14 tisoč. — Angleško časopisje je razkrilo, da maršal in predsednik Nemčije Hindenburg ni umrl dne 2. avgusta, kakor je bilo uradno sporočeno, ampak že 1. avgusta zvečer. Takrat je reševal Hitler z ministri vprašanje: kedo naj postane kancler, če bo on predsednik za Hindenburgom? Na kanclersko mesto sta hotela pruski ministrski predsednik Göring in propagandni minister dr. Göbbels. Prepričanje za novega kanclerja je presenetila vest, da je Hindenburg izdahnul. Hitler je izdal telefonični na-

log, da je za javnost in svet umrl Hindenburg še le dne 2. avgusta, ker čas med 1. in 2. avgustom je uporabil za to, da je pri na videz še živem predsedniku združil v svoji osebi predsedniško in kanclersko čast in sta se za slednjo morala obrisati Göring in dr. Göbbels.

Nemčija za Hitlerja. Pri plebiscitu za Hitlerjevo predsedniško in kanclersko čast in moč v nedeljo dne 19. t. m. je Nemčija po ogromni večini glasovala za Hitlerja. Udeležba pri plebiscitu je znašala skoraj 90%.

Poostritev položaja na Dalj. vzhodu. Položaj na Daljnem vzhodu med Japonsko in sovjetsko Rusijo postaja čedalje slabši in sicer ne samo zaradi vzhodnokitajske železnice, temveč zaradi aretacije 30 sovjetskih državljani, ki so baje stregli tudi po življenju šefu japonskega vojnega odposlanstva, ki je vrhovni poveljnik japonskega orožništva v Mandžuriji. Mandžurska vlada je uradno sporočila, da so aretirani sovjetski državljani hoteli umoriti vse člane vlade in japonske svetovalce. Japonski vojaški poveljnik poroča razen tega, da ima v rokah dokaze, po katerih so ruski obmejni poveljniki izdali kitajskim vstašem, ki se gibljejo v bližini Niempla, nalog, da poženejo v zrak vse vlake na vzhodnokitajski železnici, da tako pokvari progo. Japonske vojaške oblasti pripravljajo proglašitev vojnega stanja nad vsem področjem vzhodno-kitajske železniške proge, da bi jo na ta način povsem pobasale v žep Japonske. Pogajanja o odkupu te proge med Rusi in Japonci so se razbila pred kratkem, zato se hočejo sedaj polastiti Japonci železnice na skrajno izizivalni način.

način radovali in zabavali. Hindenburg izraža krščansko željo: »Izročam svojo dušo Bogu in njegovi milosti.« Hitler pa ga po smrti pošilja v pogansko nebo!

Zdravniki kot spreobrnjenci. Dosti je danes na svetu materialistov = ljudi, ki verujejo samo materijo (tvar), ne verujejo pa v Boga ter zanikajo dušo. Tudi v zdravniškem stanu je število takih ljudi obilno. Niso pa vsi takšnega mišljenja. Med zdravniki je lepo število ljudi, ki verujejo v Boga ter priznavajo dušo. Precejšnje je tudi število takih, ki so se borili za spoznanje resnice ter potem, ko so spoznali resničnost katolicizma, se pridružili katoliški cerkvi. Povedano velja zlasti za ameriške Zedinjene države. Da navedemo samo nekaj zgledov, omenimo Tomaža Dwigha, ki je sprejel katoliško vero. Spadal je med najslovitejše ameriške anatome. Kot vseučiliški profesor je med drugimi tudi spisal knjigo »Misli katoliškega anatoma«. Sloveče je tudi ime ameriškega anatoma V. Hornerja, po čigar imenu je poimenovana neka mišica v očesnem sestavu. Ko je iz protestantizma prestopil v katolicizem, so protestantje začeli proti njemu veliko gonjo, ki pa ni mogla omajati njegovega katoliškega prepričanja. Znano je ime ameriškega zdravnika Horacija Storerja, ki slovi kot iznajditelj rokavic iz kavčuka, katere rabijo zdravniki pri operacijah in pri seciranju mrličev. Storer je bil židovske vere. Padel je v težko bolezen, ki je ni mogel ozdraviti. V mučnem svojem trpljenju je začel resnejše premišljevat o življenju in njegovem namenu. Spoznal je resnico, se dal krstiti ter postal katoličan. Vse dni svojega življenja je bil Bogu hvaležen, ker mu je dal resnico spoznati in je živel kot praktičen katoličan.

Dollfussova mati. Mati umorjenega avstrijskega kanclerja Dollfussa je preprosta nižje-avstrijska kmetica. Sama polna vere in poguma, je te lastnosti vcepila svojemu sinu, ki ga je vzgojila v strogo krščanskem duhu. Ko se je udeležila veličastnega pogreba svojega sina, je tudi sama bila deležna časti, ki se je skazovala sinu. Pri tej priliki je imel dunajski dopisnik pariškega lista »L'Intrasingeant« z njo razgovor, čigar glavne točke je sporočil svojemu listu. Iz razgovora je razvidno, da je hud udarec, ki ga ji je prizadela nasilna smrt sina, ni zadel nepripravljenosti. Novinarju je rekla to-le: »Ko je atentator Dertil v mesecu novembru pretekelega leta izvršil napad na mojega sina, sem se za njega bala dan in noč. Nikdar nisem bila ponosna mati, marveč mati, ki se je bala in trepetala. Ni mi bilo do tega, da sem imela sina, ki je v Avstriji se povzpela do najvišjih mest. Hotela sem samo imeti srečnega sina. On pa ni nikdar poznal strahu. Bil je pogumen in poln zaupanja v Boga. Če je kaj podvzel, je rekel: »Pod pogojem, da se vse zgodi, kakor Bog hoče.« O razmerju do sina je rekla mati: »Verujte mi, moj sin je bil dober človek. Če je imel

kaj prostega časa, vedno je prišel k meni, da me obišče. Zadnjikrat sem z njim govorila na materinski dan. Potem sem ga samo še videla, ko je ležal na mrtvaškem odru v mestni hiši.«

Hindenburg kot kristjan. Maršal Hindenburg, državni predsednik Nemčije, ki je bil nedavno pokopan v veličastnem spomeniku nemške zmage nad Rusi v Tannenbergu, je bil globoko veren mož, ki se je držal svoje protestantovske vere. Pri pogrebni slovesnosti je imel protestantovski vojaški škof govor, v katerem je rekel o Hindenburgu: »Njegovo geslo je bilo: moli in delaj! Tega gesla se je vedno zvesto držal. O sebi in svojem življenju je pri neki priliki izjavil: Ničesar drugega nisem storil, kot da sem porabil talente in darove, ki mi jih je dal Bog, da ga častim in slavim njegovo božjo milost. Glede na svoj pogreb je odredil, da se moramo spominjati tistih, ki so padli za domovino. Kar se njega tiče, pa je rekel: Ne želim nobenih hvalo- in slavošpevov. Izročite in priporočite mojo dušo milosti božji.« Hindenburg je torej bil po mišljenju in življenju kristjan. Zato je prav čudno slišati in čitati, ako je njegov naslednik Adolf Hitler svoj pogrebni govor o Hindenburgu končal s temi besedami: »Mrtvi vojskovodja, pojdi v valhalo!« Valhala je bila pri starih poganskih Germanih (Nemcih) pogansko nebo, kjer so se na poganski

Druga gladovna stavka rudarjev.

V zadnji številki smo poročali, da je došlo do sporazuma med rudarji in Trboveljsko premogovno družbo z veljavo od 1. avgusta. Sklenjeni sporazum ni zadovoljil rudarjev, ki so se lotili letos v drugič gladovne stavke, ki je izbruhnila dne 11. avgusta. Rudarji so se podali v rove z izjavo, da ne bodo ne jedli in ne pili, dokler ne sprejme družba njihovih najnujnejših zahtev. O stavki je bil obveščen minister za rude g. dr. Ulmanski, ki se je pripeljal dne 13. avgusta v Ljubljano, kjer so pričela pri banški upravi pogajanja med zastopniki rudarjev in Trboveljske družbe. Družba je pristala na novo ureditev mezd, obvezala se je, da v dobi 9 mesecev ne bo odpuščala rudarjev in da bo poskušala povečati število delovnih dni. Dne 13. t. m. sklenjeni sporazum bi naj stopil v veljavo dne 1. septembra. Pogoji pobotanja so bili sporočeni v ponedeljek dne 13. avgusta zvečer stavkujočim rudarjem v rove. Rudarji niso pristali na pogoje in so zahtevali podaljšanje roka, do kdaj naj traja dosedanje uslužbenško razmerje. Rudarji so ostali v rovih in pogajanja so se nadaljevala. Minister dr. Ulmanski se je ukvarjal s pogajanjem ves dan v torek dne 14. avgusta in kon-

čno se je vodstvo družbe le udalo in pristalo, da se dosedanje razmere podaljša do 15. oktobra.

V sredo na Marijin praznik zjutraj so rudarji nehali s stavko v vsem območju Trboveljske družbe in so se vrnili iz rogov v dopoldanskih urah.

Dne 15. oktobra postane sedajni dogovor del kolektivne pogodbe same.

Treba omeniti, da sta vladala tudi pri na kratko opisani drugi gladovni stavki po vseh revirjih TPD popoln red in mir.

Osebnosti.

Naš škof med jugoslovanskimi izseljenci. Dne 14. avgusta se je odpeljal g. škof dr. Tomažič v tujino, kjer je obiskal naše izseljence v Nemčiji, Belgiji in Holandiji. V Kevelaerju se je vršil sestanek z rojaki iz Nemčije, Holandije in Belgije na Veliko Gospojnico. V Gladbecku je posetil vladika proslavo 25letnice tamošnjega društva sv. Barbare. Dne 17. avgusta se je mudil škof v Hambornu, kjer je pridigoval in služil sveto mašo. V soboto dne 18. avgusta je bil škof v Brunssum-Nieu Einde in dne 19. avgusta so se zbrali Jugoslovani iz Holandije v Heerlenu, kjer je imel prevzvišeni pridigo in sv. mašo.

Smrt vpokojenega bogoslovnega profesorja. V Ljubljani je umrl zlatomašnik in upokojeni profesor bogoslovja dr. Josip Dolenc, star nad 80 let. Rajni je bil rojen v Planici pri Rakeku leta 1853. Mašniško posvečenje je prejel leta 1878, doktorat iz bogoslovnih ved je končal leta 1883 in je bil 20 let profesor za sveto pismo stare zaveze na ljubljanski bogoslovniški. Svetila mu večna luč!

Sin angleškega kralja na Gorenjskem. Dne 16. avgusta se je pripeljal v svojem letalu na poti iz Pariza v Ljubljano tretji sin angleškega kralja, princ Jurij. Spremljal ga je pilot, inženier in princ pribočnik major Butler. Na ljubljanskem letališču je sedel visoki gost v avtomobil ter se je odpeljal skozi Ljubljano v Bohinj, kjer je bil gost našega princa Pavla.

Nesreče.

Sin bivšega španskega kralja smrtno ponesrečen. V bližini Celovca je smrtno ponesrečil na avtomobilu princ Gonzale, sin bivšega španskega kralja Alfonza XIII. Avtomobil je šofirala princeznja Beatrice in v njem je bil tudi omenjeni princ na poti iz Celovca v Poreče. V vasi Kriva vrba se je pripeljal avtomobilu nasproti na kolesu baron Rih. Neumann. Princeznja šoferka se je hotela izogniti kolesarju, je zavila preveč na desno ter zadela z vozilom ob zid. Pri sunku je dobil princ tako hude notrajne poškodbe, da je po prepeljavi v bolnico izdihnil.

Otrok utonil v mlaki. Na Veliko Gospojnico je utonil v mlaki za pranje na dvorišču posestnika Franca Šerbineka v Zgornji Sv. Kungoti 2½letni rejnec Manfred Pak. Otrok se je izmuznil iz

pred oči gospodinje, ki je pripravljala kosilo in padel v mlako.

Kar dva požara v bližini Ptuja. Posestniku Martinu Čušu v Gradiščaku pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. je uničil ogenj gospodarsko poslopje in na hiši strešni stolp. Posestniku Alojzu Boletu v Jiršovcih pri Sv. Urbanu je zgorelo v noči do tal gospodarsko poslopje s poljskimi pridelki. Z veliko težavo so rešili živino ter svinje.

Smrtna nesreča abiturijenta v planinah. Na Veliko Gospojnico sta se podala v Savinjske planine po planinke Franc Kropelj, gimnazijski abiturijent iz Slov. Konjice, in Luka Grobelšek, absolvent kmetijske šole. Po planinke sta krenila vsak svojo pot. Grobelšek se je vrnil v Frischaufov dom na Okrešlju nad padcem Savinje, Kropelja ni bilo. Ker je Kropelj predolgo izostal, se je podal Grobelšek v spremstvu nekaj turistov na iskanje. Zadeli so na abiturijenta z razbito glavo in že mrtvega pod Mrzlo goro v Hudem prasku. Kako se je zgodila nesreča, ne zna nihče, ker je bil Kropelj sam. Truplo ponesrečenega so prenesli v Logarsko dolino in je bilo prepeljano na dom v Konjice, kjer se je vršil pogreb dne 18. avgusta.

Smrtna nesreča na Gomilskem. Dne 13. avgusta se je lesni trgovec g. Ogorc iz Vrbja peljal proti večeru iz Vranskega proti domu. Ker se mu je bojda mudilo, je vozil precej naglo. Ko je avto dirjal mimo Gomilskega, je na križišču pri Fondu križala cesto 77letna starka Helena Topovšek, hiteč proti domu. Avto jo je podrl in ji prizadjal take poškodbe, da je v pol uri umrla. Čisto križišče pri Fondu je silno nevarno in opasno. Sreča v nesreči je še bila, da je rajnika bila na smrt vedno dobro pripravljena; saj je bila vsaki dan pri sv. maši in pri sv. obhajilu. Ko se je tik pred smrtjo poslovila od svoje hčere, je rekla: Moram iti hitro domov, ker grem nočjo zgodaj spat...

Usodepoln padec skale. Pod Grintavcem v Kamniških planinah se je zgodila dne 13. avgusta nesreča, ki je zahtevala eno smrtno žrtev in tri ranjene. V sled neprestanega deževja zrahljana,

se je odtrgala velika skala in drvele navzdol. V trenutkih odtrganja skale 2 viha se je nahajala bolj spodaj četveročlanska družba iz Zagreba, ki je bila oddaljena eno uro hoda od Češke koč pod Grintavcem. Hribolazci so čuli bobnenje valeče se skale, so se razbežali pri pogledu na smrtno nevarnost, a vendar se ji niso mogli povsem izogniti. Odtrgana skala se je pri kotalenju razletela na manjše kose. Drobci so ubili 21letn. Tildo Kohnovo iz Zagreba, uradnico pri zagrebški zavarovalnici »Sava«. Precehudo je bil ranjen 31letni zasebni uradnik Oton Ehenspanger, lažje pa trgovec Vedrina; Zlata Kontak, zasebna uradnica, in Božidar Krznarič, vsi iz Zagreba. Ranjence so spravili v ljubljansko bolnico.

Požar je uničil dne 17. avgusta pod Sv. goro pri Litiji na Ovšah gospodarsko poslopje posestnika Kovača. Škoda znaša 70.000 Din, zavarovalnina nezatna.

Ljubljanski tramvaj je v Dravljah smrtno povozil dne 18. avgusta kolesarja Alojzija Stare, tesarja pri tvrdki Dukič v Ljubljani. Smrtno ponesrečen zapušča ženo in pet nepreskrbljenih otrok.

Udar strele v kozolec. Dne 12. avgusta je udarila strela v kozolec Antona Pintarja na Uncu ob italijanski meji. S kozolcem vred je zgorelo orodje, precej pšenice in 20.000 kg sena.

Huda nesreča v planinah. Na Gorenjskem blizu Rateč na steni Jalovčeve skupine je padla pri plezanju radi iztrganja klina 20 m globoko Pavla Jesihova iz Ljubljane. Priznana hribolazka si je zlomila roko in nogo, a so je rešili in prepeljali v Ljubljano.

Smrtna železniška nesreča. Gorenjski vlak je smrtno povozil Florjana Zalete, posestnika iz Retenja. Gluhi mož je šel iz Lebenj proti Retnjam, v temi ni opazil vlaka, ki ga je podrl in so mu kolesa odrezala glavo.

Strahovita toča je zabila v noči od 11 na 12. avgusta Belo Krajino. Posebno hudo so udarjene vasi ob Kolpi in sicer: Stari trg, Kvače vas, Deskova vas, Paka, Prelesje, Predgrad, Kot, Dol, Laze, So-